

Ondernemersklimaat in Overijssel

Over SER Overijssel

De Sociaal Economische Raad Overijssel is een onafhankelijk adviesorgaan van de provincie Overijssel. Het is ook een overlegorgaan van de werknemers- en werkgeversvertegenwoordiging en adviseurs. De SER Overijssel wil een bijdrage leveren aan duurzame economische groei, door te komen tot onderlinge consensus over onderwerpen op sociaal-economisch terrein.

De SER Overijssel zet zich in voor een economisch sterk, sociaal én duurzaam Overijssel.

Contactgegevens

Ingrid Oonk, i.oonk@overijssel.nl

Suzanne Peeters, s.peeters@overijssel.nl

Beeldmateriaal

Beeldbank provincie Overijssel

Eigen foto's SER Overijssel

www.ser-overijssel.nl

Provincie Overijssel
College van Gedeputeerde Staten
Postbus 10087
8000 GB Zwolle

Onderwerp: SER Overijssel vraagt aandacht voor het huidige ondernemersklimaat in Overijssel

Zwolle, 13 mei 2026

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

Mede op basis van de aanbeveling van de Sociaal Economische Raad (SER) Overijssel bent u gestart met de 'Verkenning 2050: Ondernemen in Overijssel'. Met input vanuit bijeenkomsten en denkdiners kijkt u naar de wijze waarop een sterke, wendbare en toekomstbestendige economie in Overijssel kan worden bereikt. Een economie waarin ondernemerschap, innovatie, talentontwikkeling, vakmanschap en brede welvaart hand in hand gaan. Wij zijn positief over het feit dat u onze aanbeveling heeft opgepakt en benieuwd naar wat het traject oplevert. Op uw verzoek zetten wij na afloop van uw verkenning onze kijk op het onderwerp op papier.

Aandacht voor het huidige ondernemersklimaat

Het één doen is het ander niet laten. Daarom vragen we u om, naast het ontwikkelen van scenario's voor de langere termijn, ook op korte termijn te doen wat mogelijk is om het ondernemersklimaat in Overijssel te versterken. Wij benadrukken daarbij dat het niet alleen belangrijk is om te focussen op het aantrekken van nieuwe duurzame en toekomstbestendige bedrijven, maar juist ook op het behouden, faciliteren en ondersteunen van de ondernemers die hun bedrijf in Overijssel hebben gevestigd.

Basisvoorwaarden onder druk

Steeds vaker blijkt dat basisvoorwaarden om te kunnen ondernemen, zoals de beschikbaarheid van energie, water, ruimte en personeel onder druk staan. Deze schaarste belemmert de uitbreidingsmogelijkheden en innovatie van bestaande bedrijven.

Ook de rol van Omgevingsvisies speelt hierbij een factor. Het principe water- en bodemsturend wordt door gemeenten in hun Omgevingsvisies soms uitgelegd als: 'het mag niet meer', terwijl de insteek zou moeten zijn om 'rekening te houden met'. We constateren dat er verschillen zijn tussen de provinciale Omgevingsvisie en Omgevingsverordening enerzijds, en het gemeentelijke beleid anderzijds. Daarbij verwijzen gemeenten zowel ambtelijk als bestuurlijk nogal eens naar de provincie, die bijvoorbeeld een gewenste uitbreidingslocatie niet zou willen, terwijl dat niet ondersteund wordt met officiële adviezen en bestuurlijke besluiten vanuit de provincie.

De beleidsverschillen kunnen voor ondernemers leiden tot onzekerheid en het ervaren van belemmeringen, bijvoorbeeld bij vergunningverlening of uitbreidingsplannen. Bedrijven die op dit moment ruimte zoeken om hun activiteiten te concentreren op één bedrijfslocatie, kunnen hierdoor op lokaal niveau niet verder. Er lopen vaak wel langdurige strategische discussies, maar concrete plannen voor extra ruimte worden niet ontwikkeld. Dit probleem is overigens niet nieuw, maar wordt nu echt nijpend.

Belangrijke rol provincie

De provincie heeft een belangrijke rol in de regionale economie. U heeft grote invloed op de ruimte voor bedrijven, bereikbaarheid en logistiek, de energieinfrastructuur en de toekomstbestendigheid van bedrijventerreinen. U heeft een voorwaardenscheppende rol voor ecosystemen voor innovatie en kennisvalorisatie en tevens voor grensoverstijgende samenwerkingen. U draagt bij aan loketten voor de mkb-ondersteuningsstructuur in Overijssel, biedt regelingen en subsidies aan, zet zich in voor een wendbare arbeidsmarkt, gericht op skills en vakmanschap.

U bepaalt mede de ruimtelijke kaders voor woningbouw, weegt belangen tussen wonen, werken, natuur, water en mobiliteit, en stuurt op een evenwichtige ontwikkeling van stad, dorp en platteland. In uw rol als vergunningverlener geeft u ook praktisch vorm aan deze ontwikkeling. U bent bovendien betrokken bij de grote transities die bedrijven direct raken, waaronder de energie- en grondstoffentransitie, circulariteit, klimaatadaptatie en water.

Rijk en gemeenten

We realiseren ons dat niet alle knelpunten op provinciaal niveau kunnen worden opgelost. Een deel ervan hangt samen met landelijke wet- en regelgeving, beschikbare netcapaciteit, waterbeleid en bredere ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Juist daarom is het belangrijk dat de provincie deze knelpunten niet alleen provinciaal en regionaal agendeert, maar waar nodig ook richting het rijk onder de aandacht brengt en daarvoor lobbyt.

Om uw beleid succesvol te laten zijn, meent de SER Overijssel dat uw college een beroep op de gemeenten kan doen, om hen te bewegen om stappen te zetten en zich niet onnodig te verschuilen achter vermeende provinciale belemmeringen. Alleen hierdoor kan de stagnatie in de beschikbare ruimte op lokaal niveau worden doorbroken. Dit aspect kan meegenomen worden bij de programmeringsafspraken van gemeenten en provincie, waarin wordt samengewerkt en afgestemd op het gebied van bedrijventerreinen in Overijssel.

Ruimte die ondernemers ervaren

De keuzes die u maakt bepalen in belangrijke mate de ruimte die ondernemers ervaren, de investeringszekerheid die zij hebben en de economische koers van de regio's voor de komende periode. Door duidelijke kaders te stellen, knelpunten tijdig te signaleren en samen met gemeenten, sociale partners, de regio's met hun economic boards én de kennisinstellingen te sturen op de juiste bedrijvigheid op de juiste plek, kunt u bijdragen aan een sterk, duurzaam en toekomstbestendig ondernemersklimaat.

Een klimaat waarbij niet alleen de belangen van de ondernemers worden meegewogen, maar ook die van andere stakeholders, waaronder de werknemers en inwoners. Zo worden keuzes niet alleen economisch onderbouwd, maar ook maatschappelijk gedragen en sociaal verantwoord genomen.

Het juiste bedrijf op de juiste plek

Het is meer dan ooit belangrijk om kritisch te kijken naar welke bedrijven zich op welke plekken vestigen. Kunnen we de bedrijven die nu op een bepaalde locatie starten over vijf jaar nog steeds voldoende faciliteren? Dat geldt bijvoorbeeld voor de waterintensieve industrie in Twente. Gezien de schaarste en druk op de watervoorziening ligt terughoudendheid voor de hand. Tenzij vestiging of uitbreiding nodig is om bedrijven met een groot strategisch belang voor onze provincie te kunnen faciliteren, zoals hoogwaardige technologische industrie en de chipsector.

Voor de ontwikkeling van distributiecentra zou de krapte op de arbeidsmarkt, de kwaliteit van het werk en de druk op woonvoorzieningen nadrukkelijk meegewogen moeten worden. Ook hier past een zorgvuldige toets of de realisatie van de centra daadwerkelijk van betekenis is voor de regionale maakindustrie en voor het functioneren van bredere productieketens.

Draagkracht van gebieden en kwaliteit van werk

Het streven naar een aantrekkelijk ondernemersklimaat vraagt om keuzes die passen bij de fysieke, ruimtelijke, infrastructurele en personele mogelijkheden van Overijssel. En om een realistische kijk op de draagkracht van gebieden en voorzieningen. Daarvoor is niet alleen een zorgvuldige afstemming tussen provinciale en gemeentelijke beleidskaders nodig, maar ook een strategische visie op de ruimtelijke inrichting en duidelijke keuzes over welk type bedrijvigheid de provincie wil faciliteren.

Een toekomstbestendige economie vraagt niet alleen om ruimte voor bedrijven, maar ook om aandacht voor de kwaliteit van werk. Bedrijven die investeren in vaste banen, scholing, veilige arbeidsomstandigheden en regionale binding zouden daarom voorrang moeten krijgen bij de toegang tot schaarse ruimte, energie en ondersteuning.

Waardering

Wij realiseren ons dat er in de afgelopen periode hard gewerkt is door uw college en de ambtelijke organisatie om de regionale economie in Overijssel te versterken. De inzet die u heeft geleverd op het gebied van innovatie, infrastructuur, arbeidsmarkt, grensoverstijgende samenwerking en toekomstbestendige bedrijventerreinen verdient erkenning. Wij willen hiervoor graag onze waardering uitspreken.

Zorgen

Tegelijkertijd maken wij ons zorgen over de signalen die wij vanuit ons netwerk van bestaande ondernemers ontvangen. Zij ervaren steeds vaker knelpunten die hun groeimogelijkheden beperken, variërend van onzekerheid over concrete ontwikkelruimte en vergunningverlening, tot zorgen over de beschikbaarheid van energie, water en arbeidskrachten. Ook de regeldruk wordt als een groot knelpunt ervaren, evenals de kosten die gepaard gaan met het voldoen aan de gestelde regelgeving.

Daarbij past van onze zijde wel de kanttekening dat regelgeving ook nodig is om publieke waarden, zoals sociale innovatie en duurzaamheid, te borgen. Juist daarom pleiten wij voor vereenvoudiging waar dat kan, zonder afbreuk te doen aan belangrijke eisen en maatschappelijke doelen.

De geluiden van ondernemers in Overijssel maken duidelijk dat zij op dit moment niet het vertrouwen hebben dat nodig is om te investeren in uitbreiding, innovatie en het versterken van hun concurrentiekracht.

Bestuurlijke inspanning in deze én de komende beleidstermijn

Wij pleiten dan ook voor versnelde en verdergaande bestuurlijke inspanning, keuzes en beleidsontwikkeling op dit gebied in deze én in de komende bestuurstermijn. Om samen met de partners in de regio de randvoorwaarden, die leiden tot snelle stappen voor ontwikkelruimte, zodanig te versterken en waar nodig aan te passen, dat ondernemers weer stabiliteit, perspectief en de ruimte ervaren om duurzaam te investeren in hun ondernemingen en daarmee in de regionale economie.

Een goed ondernemersklimaat is ook een goed werknemersklimaat

Dit is niet alleen belangrijk voor de werkgevers, maar evenzeer voor werknemers. Een sterk en stabiel ondernemersklimaat vormt immers de basis voor duurzame en toekomstbestendige werkgelegenheid, kwaliteit van werk, ontwikkelkansen en een veerkrachtige arbeidsmarkt.

Wanneer bedrijven voldoende ruimte, duidelijkheid en vertrouwen ervaren om te investeren, heeft dit invloed op de baan zekerheid, scholingsmogelijkheden en duurzame loopbaanperspectieven voor werknemers. Een aantrekkelijk ondernemersklimaat draagt bij aan brede welvaart: aan economische kracht, sociale stabiliteit en de leefbaarheid van onze regio's.

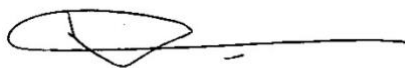
Versterking en verbetering huidig ondernemersklimaat noodzakelijk

De signalen van ondernemers laten zien dat versterking en verbetering van het huidige ondernemersklimaat geen luxe is, maar noodzaak. Door knelpunten zo snel mogelijk te verminderen, regeldruk waar het kan terug te dringen en duidelijkheid te bieden over ruimtelijke en beleidsmatige kaders, blijft Overijssel een provincie waar bedrijven willen ondernemen, investeren en groeien.

Daarbij is belangrijk dat de ondersteuningsstructuur voor het mkb stevig blijft en waar mogelijk versterkt wordt. Zodat ondernemers snel over de juiste informatie, begeleiding en toegang tot regelingen beschikken; een belangrijke peiler onder het ondernemersklimaat in onze provincie.

De SER Overijssel blijft nu en in de toekomst graag met u meedenken en u van advies voorzien voor een sterk en gezond ondernemersklimaat als basis voor brede welvaart in Overijssel.

Met vriendelijke groet,

Frank Oostdam

Voorzitter SER Overijssel

Ingrid Oonk

Secretaris-directeur SER Overijssel

